ECLI:LV:ZRT:2021:0514.C73492020.5.S

Lietas Nr. C73492020
Lietas arhīva Nr. C-1069-21/20

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā
Aizkrauklē 2021. gada 14. maijā

Zemgales rajona tiesa,
tiesnese Sallija Vikentjeva
ar tiesas sēdes sekretāri Ievu Kanopu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /Nosaukums A/ AS prasībā pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2020. gada 28. jūlijā /Nosaukums A/ AS Zemgales rajona tiesā cēlusi prasību pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu (*lietas 4.–8. lapa*).

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 1330., 1587., 1589., 1651., 1695., 1698., 1702. panta otrā daļu, 1759. panta pirmo punktu, 1765., 1934. un 1943. pantu un Civilprocesa likuma 28. panta septīto daļu, 34. panta pirmās daļas 1. punkta „c" apakšpunktu un 7. punktu, 127. panta pirmo daļu, 128., 129. un 130. pantu, lūdz:

1. piedzīt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas iespējamības gadījumā no /pers. B/, no 2005. gada 25. maija aizdevuma līguma Nr. 05-047472-PK izrietošo izsniegtās un neatmaksātās aizdevuma summas parādu 21 060,64 EUR apmērā;
2. piedzīt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas iespējamības gadījumā no /pers. B/, no 2007. gada 2. janvāra aizdevuma līguma Nr. 07-000150-PK izrietošo izsniegtās un neatmaksātās aizdevuma summas parādu 3900,68 EUR apmērā;
3. atzīt /Nosaukums A/ AS tiesības vērst piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/, kas ierakstīts /vieta/ novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/;
4. piedzīt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas iespējamības gadījumā no /pers. B/, visus samaksātos tiesāšanās izdevumus;
5. atzīt /Nosaukums A/ AS tiesības par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas iespējamības gadījumā no /pers. B/, likumiskos 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma summas.

Prasības pieteikumā norādīts turpmāk minētais pamatojums.

[1.1] 2005. gada 25. maijā starp /Nosaukums A/ AS (iepriekšējā firma AS /Nosaukums C/) kā aizdevēju un /pers. A/ kā aizņēmēju tika noslēgts aizdevuma līgums Nr. 05- 047472-PK (ievērojot starp pusēm noslēgtos grozījumus pie tā), saskaņā ar kuru prasītāja izsniedza atbildētājam aizdevumu 10 000 LVL apmērā, ko apliecina prasības pieteikumam pievienotais kredīta izraksts un konta pārskats.

Ar 2006. gada 25. augusta aizdevuma līguma grozījumiem prasītāja 2006. gada 28. augustā izsniedza atbildētājam papildu aizdevuma summu 10 000 LVL apmērā, ko apliecina prasības pieteikumam pievienotais kredīta izraksts un konta pārskats.

Atbildētājam bija jāatmaksā prasītājai aizdevumu saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem. Aizdevuma atmaksas galējais atmaksas termiņš tika noteikts 2036. gada 29. decembris.

Aizdevuma līguma II daļas 4.1. punktā tika noteikts, ka atbildētājam jāmaksā prasītājai procentus no aizdevuma par visu faktisko aizdevuma izmantošanas laiku. Saskaņā ar aizdevuma līguma II daļas 4.2. punktu procenti tika aprēķināti, pamatojoties uz procentu likmi un pieņemot, ka gadā ir 360 dienas. Atbilstoši aizdevuma līguma I daļas 1.6. punkta noteikumiem procentiem par aizdevuma izmantošanu tika noteikta procentu likme 6,94 %. Saskaņā ar aizdevuma līguma I daļas 1.7. punktu kā ikmēneša aizdevuma atmaksas un procentu maksājuma datums tika noteikts katra mēneša 29. datums. Aizdevuma līguma II daļas 4.4. punktā tika noteikts, ka par savlaicīgi neatmaksātu aizdevumu atbildētājam jāmaksā prasītājai nokavējuma procentus 0,16 % apmērā no savlaicīgi neatmaksātā aizdevuma par nokavējuma laiku.

Aizdevuma līguma 10.1. punktā tika noteikts, ka par procentu maksājuma kavējumu atbildētājam jāmaksā prasītājai nokavējuma līgumsodu 0,16 % dienā no nokavētās procentu maksājumu summas par nokavējuma laiku.

Lai nodrošinātu no aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildi, 2005. gada 25. maijā starp prasītāju kā ķīlas ņēmēju un /pers. B/ kā ķīlas devēju tika noslēgts hipotēkas līgums Nr. 05-047472-PK/1 (ievērojot starp pusēm noslēgtos grozījumus pie tā), saskaņā ar kuru /pers. B/ par labu prasītājai ieķīlāja sev piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/, kadastra numurs /numurs A/, kas ierakstīts /vieta/ novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/. Atbilstoši hipotēkas līguma 1. punktam ar ķīlas priekšmetu tika nodrošināti visi prasītājas prasījumi pilnā apjomā, kuri var rasties aizdevuma līguma neizpildes vai nepienācīgas izpildes gadījumā.

2005. gada 25. maijā starp prasītāju kā kreditoru un /pers. B/ kā galvinieci tika noslēgts galvojuma līgums Nr. 05-047472- PK/2 (ievērojot starp pusēm noslēgtos grozījumus pie tā). Saskaņā ar galvojuma līguma 5.1. punktu atbildētāja uzņēmās pienākumu atbildēt prasītājai par aizdevuma līguma saistībām ar visu savu mantu. Saskaņā ar galvojuma līguma 6.1. punktu atbildētāja uzņēmās aizdevuma līguma saistības kā pats parādnieks.

Ņemot vērā, ka atbildētājs kopš 2018. gada 29. augusta kavēja aizdevuma atmaksas maksājumus, prasītāja ar 2019. gada 12. decembra paziņojumu par atkāpšanos no aizdevuma līguma informēja atbildētājus par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma, pieprasot nekavējoties izpildīt visas no aizdevuma līguma izrietošās maksājumu saistības. Vienlaikus prasītāja brīdināja atbildētājus, ka gadījumā, ja aizdevuma līguma saistības netiks izpildītas, prasītāja uzsāks normatīvajos aktos noteiktās darbības saistību piespiedu izpildei. Pēc paziņojuma nosūtīšanas atbildētāji nav veikuši pilnīgu aizdevuma līguma saistību izpildi. Uz prasības celšanas brīdi saskaņā ar aizdevuma līgumu izsniegtā un neatmaksātā aizdevuma summa ir **21 060,64 EUR.**

[1.2] 2007. gada 2. janvārī starp prasītāju kā aizdevēju un /pers. A/ kā aizņēmēju tika noslēgts aizdevuma līgums Nr. 07-000150-PK, saskaņā ar kuru prasītāja izsniedza atbildētājam aizdevumu 5000 EUR apmērā, ko apliecina prasības pieteikumam pievienotais kredīta izraksts un konta pārskats.

Atbildētājam bija jāatmaksā prasītājai aizdevumu saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem. Aizdevuma atmaksas galējais atmaksas termiņš tika noteikts 2026. gada 29. decembris.

Aizdevuma līguma II daļas 4.1. punktā tika noteikts, ka atbildētājam jāmaksā prasītājai procentus no aizdevuma par visu faktisko aizdevuma izmantošanas laiku. Saskaņā ar aizdevuma līguma II daļas 4.2. punktu procenti tika aprēķināti, pamatojoties uz procentu likmi un pieņemot, ka gadā ir 360 dienas. Atbilstoši aizdevuma līguma I daļas 1.6. punkta noteikumiem procentiem par aizdevuma izmantošanu tika noteikta procentu likme 7 %. Saskaņā ar Aizdevuma līguma I daļas 1.7. punktu kā ikmēneša aizdevuma atmaksas un procentu maksājuma datums tika noteikts katra mēneša 29. datums. Aizdevuma līguma II daļas 4.4. punktā tika noteikts, ka par savlaicīgi neatmaksātu aizdevumu atbildētājam jāmaksā prasītājai nokavējuma procentus 0,16 % apmērā no savlaicīgi neatmaksātā aizdevuma par nokavējuma laiku.

Aizdevuma līguma 10.1. punktā tika noteikts, ka par procentu maksājuma kavējumu atbildētājam jāmaksā prasītājai nokavējuma līgumsodu 0,16 % dienā no nokavētās procentu maksājumu summas par nokavējuma laiku.

Lai nodrošinātu no aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildi, 2007. gada 2. janvārī starp prasītāju kā ķīlas ņēmēju un /pers. B/ kā ķīlas devēju tika noslēgts hipotēkas līgums Nr. 07-000150- PK/1, saskaņā ar kuru /pers. B/ par labu prasītājai ieķīlāja sev piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/, kadastra numurs /numurs A/, kas ierakstīts /vieta/ novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/. Atbilstoši hipotēkas līguma 1. punktam ar ķīlas priekšmetu tika nodrošināti visu prasītājas prasījumi pilnā apjomā, kuri var rasties aizdevuma līguma neizpildes vai nepienācīgas izpildes gadījumā.

2007. gada 2. janvārī starp prasītāju kā kreditoru un /pers. B/ kā galvinieci tika noslēgts galvojuma līgums Nr. 07-000150- PK/2. Saskaņā ar galvojuma līguma 5.1. punktu atbildētāja uzņēmās pienākumu atbildēt prasītājai par aizdevuma līguma saistībām ar visu savu mantu. Saskaņā ar galvojuma līguma 6.1. punktu /pers. B/ uzņēmās aizdevuma līguma saistības kā pats parādnieks.

Ņemot vērā, ka atbildētājs kopš 2018. gada 29. augusta kavēja aizdevuma atmaksas maksājumus, prasītāja ar 2019. gada 12. decembra paziņojumu par atkāpšanos no aizdevuma līguma informēja atbildētājus par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma, pieprasot nekavējoties izpildīt visas no aizdevuma līguma izrietošās maksājumu saistības. Vienlaikus prasītāja brīdināja atbildētājus, ka gadījumā, ja aizdevuma līguma saistības netiks izpildītas, prasītāja uzsāks normatīvajos aktos noteiktās darbības saistību piespiedu izpildei. Pēc minētā paziņojuma nosūtīšanas atbildētāji nav veikuši pilnīgu aizdevuma līguma saistību izpildi. Uz prasības celšanas brīdi saskaņā ar aizdevuma līgumu izsniegtā un neatmaksātā aizdevuma summa ir **3900,68 EUR.**

[1.3] Prasītāja lūdz atzīt tās tiesības vērst piedziņu uz /pers. B/ piederošo ķīlas priekšmetu.

/pers. B/ saistības uzņēmās kā pats parādnieks un piešķīrusi prasītājai tiesības saņemt savu prasījumu apmierinājumu no galvinieces, iepriekš nevēršoties pie parādnieka. Šajā gadījumā prasītājai ir tiesības prasīt parāda samaksu no /pers. B/, nevēršoties sākumā pie parādnieka un tikai no prasītājas ieskata ir atkarīgs, no kā prasīt parāda samaksu - no parādnieka vai /pers. B/ kā arī no abiem kopā. /pers. B/ uzņēmās atbildēt prasītājai par parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītajiem zaudējumiem un tiesāšanās izdevumiem. Prasītāja lūdz vērst piedziņu pret /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas iespējamības gadījumā pret /pers. B/.

[2] Atbildētājiem prasības pieteikuma noraksti nosūtīti uz atbildētāju reģistrētās uzturēšanās vietu /valsts/, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 30 dienas no prasības pieteikuma noraksta saņemšanas brīža.

Rakstveida paskaidrojumus par celto prasību atbildētāji tiesā nav iesnieguši.

[3] 2021. gada 14. aprīlī tiesās saņemts prasītājas lūgums (*lietas 130. lapa*) un prasības precizējumi (*lietas 133. lapa*).

[3.1] Lūgumā norādīts, ka prasītāja uztur prasību pilnā apmērā uz prasības pieteikumā un prasījuma precizējumos norādīto apstākļu un motīvu pamata.

Prasītāja, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 74. panta otrās daļas 6. punktu, lūdz izskatīt lietu bez prasītājas pilnvarotā pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē, neuzskatot prasītājas pilnvarotā pārstāvja neierašanos par neattaisnotu.

[3.2] Prasības precizējumos norādīts, ka laikā no prasības celšanas un civillietas ierosināšanas līdz šim brīdim prasītāja 2005. gada 25. maija aizdevuma līguma Nr. 05-047472-PK daļējai dzēšanai ir saņēmusi maksājumus 1418,98 EUR apmērā.

Prasītāja, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 74. panta trešās daļas 2. punktu, lūdz piedzīt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas iespējamības gadījumā no /pers. B/, no 2005. gada 25. maija aizdevuma līguma Nr. 05-047472-PK izrietošo izsniegtās un neatmaksātās aizdevuma summas parādu 19 641,66 EUR apmērā. Pārējie prasības pieteikumā esošie prasījumi netiek precizēti un paliek spēkā prasības pieteikumā norādītajā redakcijā.

[4] Uz tiesas sēdi prasītājas pārstāvis un atbildētāji nav ieradušies.

Civilprocesa likuma 56.^{2} pirmās daļas 1. punkts noteic, ka personai, kuras dzīvesvieta, atrašanās vieta vai juridiskā adrese nav Latvijā un kuras adrese ir zināma, tiesas dokumentus piegādā Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra regulā (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes regulu (EK) Nr. 1348/2000 (81. nodaļa) paredzētajā kārtībā. Savukārt Civilprocesa likuma 56.^{2} otrajā daļā noteikts, ka, ja tiesas dokumenti personai piegādāti šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu ir paziņots tikai tajā gadījumā, ja ir saņemts apstiprinājums par dokumenta izsniegšanu. Dokumentus uzskata par izsniegtiem datumā, kāds norādīts apstiprinājumā par dokumentu izsniegšanu.

No /valsts/ kompetentās iestādes saņemtā apstiprinājuma izriet, ka /pers. B/ tiesas dokumenti ir izsniegti 2020. gada 11. decembrī (*lietas 119. lapa*), savukārt /pers. A/ tiesas dokumenti ir izsniegti 2020. gada 10. decembrī (*lietas 121. lapa*). Līdz ar to atzīstams, ka atbildētājiem par lietas izskatīšanu ir paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesa atzīst, ka pusēm par tiesas sēdes laiku ir paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, puses ir informētas par tiesas sēdi, līdz ar to tiesa atzīst, ka nepastāv Civilprocesa likuma 209. un 210. pantā paredzētie iemesli lietas izskatīšanas atlikšanai un lietu var izskatīt bez pušu piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība tās uzturētajā daļā ir pamatota un apmierināma, savukārt prasības daļā par parāda 1418,98 EUR ir izbeidzama tiesvedība.

[6] Civilprocesa likuma 74. panta trešā daļas 2. punkts noteic, ka prasītājs ir tiesīgs samazināt prasījuma apmēru, savukārt Civilprocesa likuma 223. panta 4. punkts noteic, ka tiesa izbeidz tiesvedību, ja prasītājs atteicies no prasības.

Tā kā no 2021. gada 14. aprīļa prasības pieteikuma precizējumiem (*lietas 133. lapa*) ir secināms, ka prasītāja atsakās no prasības daļā par

aizdevuma pamatparāda 1418,98 EUR apmērā piedziņu, jo pēc prasības celšanas tiesā atbildētāji ir veikuši maksājumu norādītajā apmērā, līdz ar to tiesa uzskata, ka šajā daļā tiesvedība lietā ir izbeidzama.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 225. pantu, ja tiesvedība izbeigta, atkārtota griešanās tiesā strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītājam ir zināmas Civilprocesa likuma 225. pantā noteiktās tiesvedības izbeigšanas sekas.

[7] Civillikuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97. pantu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota ar tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Civiltiesiskajā strīdā pusēm ir pretējas intereses un viedokļi un katra puse cenšas pārliecināt tiesu par noteiktu tiesisko attiecību un juridiski nozīmīgu faktu esamību vai neesamību. To var panākt ar pierādījumiem un pierādīšanu (*A. Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K. Torgāna redakcijā, Rīga, Tiesu namu aģentūra, 2003., 62. lpp*).

[8] Prasītāja lūdz piedzīt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības vai daļējas iespējamības gadījumā no /pers. B/, no 2005. gada 25. maija aizdevuma līguma Nr. 05-047472-PK izrietošo izsniegtās un neatmaksātās aizdevuma summas parādu 19 641,66 EUR apmērā un no 2007. gada 2. janvāra aizdevuma līguma Nr. 07-000150-PK izrietošo izsniegtās un neatmaksātās aizdevuma summas parādu 3900,68 EUR apmērā.

[9] Civillikuma 1402. pants noteic, ka saistību tiesība rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Atbilstoši Civillikuma 1511. pantam līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p).

[9.1] No lietas materiāliem redzams, ka 2005. gada 25. maijā starp AS /Nosaukums C/ un atbildētāju /pers. A/ tika noslēgts aizdevuma līgums Nr. 05-047472-PK ar 2006. gada 25. augusta, 2007. gada 3. janvāra un 2009. gada 8. maija grozījumiem par aizdevuma 20 000 LVL (10 000 LVL + 10 000 LVL) izmaksu /pers. A/ (*lietas 11.-19. lapa*).

Atbildētājs atbilstoši aizdevuma līguma nosacījumiem un tā grozījumiem apņēmies atmaksāt izsniegto aizdevumu prasītājai pa daļām, veicot iemaksas katra mēneša 29. datumā. Saskaņā ar aizdevuma līguma 2007. gada 3. janvāra grozījumiem aizdevuma atmaksas galējais termiņš tika noteikts 2036. gada 29. decembris.

Atbildētājam atbilstoši līguma nosacījumiem noteikts pienākums maksāt prasītājai procentus no aizdevuma par visu faktisko aizdevuma izmantošanas laiku. Atbilstoši aizdevuma līguma I daļas 1.6. punkta noteikumiem procentiem par aizdevuma izmantošanu tika noteikta procentu likme 6,94 %. Ar aizdevuma līguma II daļas 4.4. punktu tika noteikts, ka par savlaicīgi neatmaksātu aizdevumu atbildētājam jāmaksā prasītājai nokavējuma procentus 0,16 % apmērā no savlaicīgi neatmaksātā aizdevuma par nokavējuma laiku. Savukārt aizdevuma līguma 10.1. punktā pielīgts, ka par procentu maksājuma kavējumu atbildētājam jāmaksā prasītājai nokavējuma līgumsods 0,16 % dienā no nokavētās procentu maksājumu summas par nokavējuma laiku.

Aizdevuma izmaksu atbildētājam /pers. A/ pierāda lietā iesniegtais 2020. gada 24. jūlija kredīta izraksts un atbildētāja konta pārskati (*lietas 28., 29., 30.–46. lapa*).

[9.2] 2007. gada 2. janvārī starp AS /Nosaukums C/ un atbildētāju /pers. A/ tika noslēgts aizdevuma līgums Nr. 07-000150-PK par aizdevuma 5000 LVL izmaksu /pers. A/ (*lietas 47.-50. lapa*).

Atbildētājs atbilstoši aizdevuma līguma nosacījumiem apņēmās atmaksāt izsniegto aizdevumu prasītājai pa daļām katra mēneša 29. datumā. Aizdevuma atmaksas galējais atmaksas termiņš tika noteikts 2026. gada 29. decembris.

Atbildētājam pielīgts pienākums maksāt prasītājai procentus no aizdevuma par visu faktisko aizdevuma izmantošanas laiku. Atbilstoši aizdevuma līguma I daļas 1.6. punkta noteikumiem procentiem par aizdevuma izmantošanu tika noteikta procentu likme 7 %. Aizdevuma līguma II daļas 4.4. punktā tika noteikts, ka par savlaicīgi neatmaksātu aizdevumu atbildētājam jāmaksā prasītājai nokavējuma procentus 0,16 % apmērā no savlaicīgi neatmaksātā aizdevuma par nokavējuma laiku. Savukārt aizdevuma līguma 10.1. punktā noteikts, ka par procentu maksājuma kavējumu atbildētājam jāmaksā prasītājai nokavējuma līgumsods 0,16 % dienā no nokavētās procentu maksājumu summas par nokavējuma laiku.

Aizdevuma izmaksu atbildētājam pierāda lietā iesniegtais 2020. gada 24. jūlija kredīta izraksts un konta pārskats (*lietas 55., 56.–67. lapa*).

[9.3] No Tiesu informācijas sistēmā pieejamajiem Uzņēmumu reģistra datiem izriet, ka 2009. gada 17. martā juridiskās personas AS /Nosaukums C/ nosaukums mainīts uz /nosaukums A/ AS.

[9.4] Tiesa konstatē, ka starp pusēm ir noslēgti Civillikuma 1934. pantam atbilstoši aizdevuma līgumi, pusēm uzņemoties līgumā noteiktās saistības, atbildētājam apņemoties atdot aizdevumus. Minētais atbilst arī Civillikuma 1943. pantā paredzētajam, proti, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis.

[9.5] Tiesa konstatē, ka atbildētājs no aizdevuma līgumiem un aizdevuma līguma grozījumiem izrietošās saistības nav izpildījis pilnā apmērā, ko apliecina lietā iesniegtais kredīta izraksts (*lietas 30.-46. lapa*). No paziņojumiem par atkāpšanos no aizdevuma līgumiem izriet, ka atbildētāja neizpildītās saistības pret prasītāju uz 2018. gada 22. decembri bija 26 761,53 EUR (22 484,11 + 4277,42 EUR) apmērā (*lietas 68., 69. lapa*).

[10] Civillikuma 1589. pantā noteikts, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā ir pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Atbilstoši aizdevuma līguma Nr. 05-047472-PK II daļas 7.4. punkta 1. apakšpunktam (*lietas 18. lapa*) un aizdevuma līguma Nr. 07-000150-PK II daļas 7.4. punkta 1. apakšpunktam (*lietas 50. lapa*) prasītājai pielīgtas tiesības vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt aizņēmējam aizdevuma līguma saistību izpildi pirms termiņa, ja aizņēmējs ilgāk kā 30 dienas nokavē aizdevuma līgumā noteiktos aizdevuma atmaksas vai procentu samaksas termiņus.

2019. gada 13. decembrī prasītāja nosūtījusi /pers. A/ un /pers. B/ paziņojumus par atkāpšanos no aizdevuma līgumiem (*lietas 68., 69. lapa*). Paziņojumos norādīts, ka, ņemot vērā to, ka aizņēmējs nav savlaicīgi izpildījusi savas saistības pret /Nosaukums A/ AS - aizņēmējs ilgāk par 60 dienām kavē aizdevuma līgumā noteiktos aizdevuma atmaksas un procentu samaksas termiņus, prasītāja, pamatojoties uz aizdevuma līguma II daļas 7.4. punkta 1. apakšpunkta noteikumiem, paziņo par atkāpšanos no aizdevuma līguma un pieprasa aizņēmējam nekavējoties, pirms termiņa, atmaksāt visu saskaņā ar aizdevuma līgumu aizņēmējam izsniegto un aizdevējam neatmaksāto aizdevumu 26 761,53 EUR (22 484,11 EUR + 4 277,42 EUR).

Kā redzams no kredītu izrakstiem (*lietas 30.–46., 56.–67. lapa*), aizņēmējs ilgāk par 60 dienām ir pieļāvis aizdevuma līgumos noteikto samaksas termiņa nokavējumu, līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītājai atbilstoši aizdevuma līgumu II daļas 7.4. punkta 1. apakšpunktam, bija tiesības vienpusēji atkāpties no līgumiem pirms termiņa un pieprasīt veikt visu no aizdevuma līguma izrietošo saistību pirmstermiņa izpildi.

Tiesā nav iesniegti pierādījumi tam, ka pušu starpā noslēgtie aizdevuma līgumi ar grozījumiem būtu apstrīdēti, atcelti vai atzīti par spēkā neesošiem, līdz ar ko tiesai nav pamata apšaubīt noslēgto līgumu tiesiskumu.

[11] Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek pienākumu līdzējam izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

2021. gada 14. aprīļa prasības precizējumos norādīts, ka pēc prasības celšanas prasītāja ir saņēmusi maksājumus no aizdevuma līguma Nr. 05-047472-PK izrietošā parāda daļējai dzēšanai 1418,98 EUR apmērā (*lietas 133. lapa*).

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādīto atlikušo pamatparāda saistību apmēru, proti, ka neatmaksātā pamatsumma pēc aizdevuma līguma Nr. 05-047472-PK ir 19 641,66 EUR un neatmaksātā pamatsumma pēc aizdevuma līguma Nr. 07-000150-PK ir 3900,68 EUR, kopā 23 542,34 EUR.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības – paskaidrojumus par prasību nav sniedzis, tajā norādītos faktus par aizdevuma līgumu noslēgšanu un naudas aizdevuma saņemšanu nav apstrīdējis, maksājumus apliecinošus dokumentus tiesā, kā to noteic Civillikuma 1838. panta pirmā daļa, nav iesniedzis, līdz ar to secināms, ka atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību un fakts, ka atbildētājs /pers. A/ nav atmaksājis parādu 23 542,34 EUR apmērā atbilstoši Civilprocesa likuma 96. panta piektajai daļai atzīstams par pierādītu.

[12] 2005. gada 25. maijā starp prasītāju un atbildētāju /pers. B/ noslēgts galvojuma līgums Nr. 05-047472-PK/2 ar 2006. gada 25. augusta grozījumiem (*lietas 25.-27. lapa*). Saskaņā ar galvojuma līguma 5.1. punktu atbildētāja uzņēmās pienākumu atbildēt prasītājai par aizdevuma līguma saistībām ar visu savu mantu. Saskaņā ar galvojuma līguma 6.1. punktu atbildētāja uzņēmās aizdevuma līguma saistības kā pats parādnieks.

2007. gada 2. janvārī starp prasītāju un atbildētāju /pers. B/ noslēgts galvojuma līgums Nr. 07-000150-PK/2 (*lietas 54. lapa*). Saskaņā ar galvojuma līguma 5.1. punktu atbildētāja uzņēmās pienākumu atbildēt prasītājai par aizdevuma līguma saistībām ar visu savu mantu. Saskaņā ar galvojuma līguma 6.1. punktu /pers. B/ uzņēmās aizdevuma līguma saistības kā pats parādnieks.

Saskaņā ar Civillikuma 1692. pantu galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.

Civillikuma 1698. pants noteic, ka galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Civillikuma 1702. pants nosaka, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks. Galvojuma līgumā Nr. 05-047472-PK/2 un Nr. 07-000150-PK/2 atbildētāja uzņēmās saistības kā pats parādnieks.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 5. panta sestajai daļai, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru. Tiesa ņem vērā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013. gada 14. jūnija spriedumā lietā Nr. SKC-161/2013 un 2012. gada 7. marta spriedumā lietā Nr. SKC-115 paustās atziņas, kas noteic pamatparādnieka un galvinieka atbildību par saistību. Saskaņā ar spēkā esošo judikatūru galviniekam no galvojuma saistības izriet subsidiāra atbildība, pie tam, subsidiāra atbildība iestājas arī pastāvot ekspromisoriskam galvojumam - kad galvinieks uzņemas atbildību atbildēt kā pats parādnieks (Civillikuma 1702. panta otrā daļa).

Tiesa secina, ka ar galvojuma līgumiem /pers. B/ uzņēmusies subsidāru atbildību par visām /pers. A/ saistībām, kas izriet no aizdevuma līgumiem, tādā apmērā kā pats parādnieks. Tādējādi tiesa atzīst, ka no /pers. B/ kā galvinieces no aizdevuma līgumiem izrietošie parādi ir piedzenami gadījumā, ja piedziņa pilnīgi vai daļēji no atbildētāja /pers. A/ nebūs iespējama.

Atbildētāja nav izmantojusi savas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības – paskaidrojumus par prasību nav sniegusi, tajā norādītos faktus par aizdevuma līgumu noslēgšanu un naudas aizdevuma saņemšanu nav apstrīdējusi, maksājumus apliecinošus dokumentus tiesā, kā to noteic Civillikuma 1838. panta pirmā daļa, nav iesniegusi.

[13] 2005. gada 25. maijā starp /Nosaukums A/ AS kā ķīlas ņēmēju un /pers. B/ kā ieķīlātāju tika noslēgts hipotēkas līgums Nr. 05-047472-PK/1 ar tā 2006. gada 25. augusta grozījumiem, saskaņā ar kuru /pers. B/ ieķīlāja nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs A/, kas ierakstīts Skrīveru novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/ *(lietas 22. lapa).*

2007. gada 2. janvārī starp /Nosaukums A/ AS kā ķīlas ņēmēju un /pers. B/ kā ieķīlātāju tika noslēgts hipotēkas līgums Nr. 07-000150-PK/1, saskaņā ar kuru /pers. B/ ieķīlāja nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs A/, kas ierakstīts /adrese/novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/ *(lietas 51. lapa).*

Saskaņā ar Civillikuma 1278. pantu ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu, uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1286. pantu ķīlas tiesība ir spēkā tik ilgi, kamēr nav pilnībā apmierināts kreditors. Civillikuma 1280. pants nosaka, ka katrā ķīlas tiesībā ir nepieciešams prasījums, par ko šī ķīla atbild.

Tiesa atzīst, ka, noslēdzot iepriekš minētos hipotēkas līgumus, atbildētāja /pers. B/ ir uzņēmusies nodrošināt atbildētāja /pers. A/ saistības, kuras izriet no 2005. gada 25. maija aizdevuma līguma Nr. 05-047472-PK un 2007. gada 2. janvāra aizdevuma līguma Nr. 07-000150-PK, ar sev piederošo nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs A/, kas ierakstīts Skrīveru novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/, tādejādi tiesiski noslēgtais līgums ir jāpilda.

Ķīlas tiesība kā lietu tiesība ļauj ķīlas ņēmējam izmantot ieķīlāto lietu kā parāda saistības nodrošinājumu, tādējādi, ka viņš var dabūt parāda samaksu no pašas ieķīlātās lietas vai no tās pārdošanā saņemtās naudas.

Tiesā nav iesniegti pierādījumi tam, ka pušu starpā noslēgtie galvojuma un hipotēkas līgumi būtu apstrīdēti, atcelti vai atzīti par spēkā neesošiem, līdz ar ko tiesai nav pamata apšaubīt noslēgto līgumu tiesiskumu.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka būtu izpildītas ar aizdevuma, galvojuma un hipotēkas līgumiem pamatotās maksājumu saistības pilnā apmērā, jo saskaņā ar Civillikuma 1838. pantu faktu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Ņemot vērā iepriekš norādīto tiesa atzīst, ka prasītāja ir pierādījusi starp pusēm noslēgto līgumu saistību neizpildi no atbildētāju puses un prasībā norādītā parāda esamību, tādēļ par labu prasītājai no atbildētāja /pers. A/, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības piedziņas gadījumā no atbildētājas /pers. B/ ir piedzenams pamatparāds 23 542,34 EUR (19 641,66 EUR + 3900,68 EUR).

Tiesa konstatē, ka prasītājas prasījumi nodrošināti ar hipotēku, tādēļ prasītāja kā kreditors, kas nav saņēmis parāda atmaksu no aizņēmēja, ir tiesīga lūgt vērst piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu. Ņemot vērā minēto, apmierināma ir prasība arī daļā par piedziņas vēršanu uz atbildētājai /pers. B/ piederošo nekustamo īpašumu.

[14] Prasītāja lūdz noteikt /Nosaukums A/ AS tiesības par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no piespriestās un neatmaksātās aizdevuma summas.

Civilprocesa likuma 195. pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja /pers. A/, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības piedziņas gadījumā no atbildētājas /pers. B/ likumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātās pamatparāda summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765. pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

[15] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītāja, ceļot prasību, atbilstoši Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „c" apakšpunktam samaksājusi valsts nodevu 1091,10 EUR apmērā un atbilstoši Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktam izdevumus, kas saistīti ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 20,05 EUR apmērā, kopā 1111,15 EUR.

Ņemot vērā, ka Civilprocesa likums tiesas izdevumu solidāru piedziņu neparedz, tiesa atzīst, ka prasītājas samaksātie tiesas izdevumi no atbildētājiem par labu prasītājai piedzenami līdzīgās daļās, tas ir, no /pers. A/ 555,58 EUR apmērā un no /pers. B/ 555,57 EUR apmērā.

[16] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] panta un Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likuma 21. panta otrās daļas noteikumiem, atbildētājiem ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 60 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa 93.-97., 189.-193., 195., 204.[1] pantu, 223. panta 4. punktu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības piedziņas gadījumā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /Nosaukums A/ AS, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, parādu 19 641,66 EUR (deviņpadsmit tūkstoši seši simti četrdesmit viens *euro* un 66 centi) pēc aizdevuma līguma Nr. 05-047472-KP, parādu 3900,68 EUR (trīs tūkstoši deviņi simti *euro* un 68 centi) pēc aizdevuma līguma Nr. 07-000150-KP, kopā 23 542,34 (divdesmit trīs tūkstoši pieci simti četrdesmit divi *euro* un 34 centi).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /Nosaukums A/ AS, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, tiesas izdevumus 555,58 EUR (pieci simti piecdesmit pieci *euro* un 58 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /Nosaukums A/ AS, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, tiesas izdevumus 555,57 EUR (pieci simti piecdesmit pieci *euro* un 57 centi).

Visi maksājumi piedziņas procesa laikā par labu prasītājai ir veicami uz norēķinu kontu Nr./konts/, /Nosaukums A/ AS.

Noteikt /Nosaukums A/ AS, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku līdz spriedumu izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības piedziņas gadījumā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% procentus gadā no neatmaksātā pamatparāda 23 542,34 EUR, nepārsniedzot tā apmēru.

Atzīt /Nosaukums A/ AS, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, tiesības vērst piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese C/, kadastra numurs /numurs A/, kas ierakstīts Skrīveru novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/.

Izbeigt tiesvedību daļā par parāda 1418,98 EUR (viens tūkstotis četri simti astoņpadsmit *euro* un 98 centi) piedziņu.

Noteikt atbildētājiem termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 60 (sešdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti tiesas sprieduma labprātīgas izpildes termiņā nosūtāmi Zemgales rajona tiesas kancelejai zemgale@tiesas.lv, vai iesniedzami kādā no Zemgales rajona tiesas kancelejām.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Prasītājai termiņš apelācijas sūdzības iesniegšanai ir 20 (divdesmit) dienas no sprieduma sastādīšanas dienas – 2021. gada 14. maija, savukārt atbildētājiem termiņš apelācijas sūdzības iesniegšanai ir 20 (divdesmit) dienas no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas.

Tiesnese S. Vikentjeva